

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!**

kitle

YIL 12 OCAK 1986 SAYI: 291

«Silahlı Kuvvetler Siyasetten Çekilirken»

1985 yılının sona erdiği şu günlerde Türkiye'nin "manzara-i umumiye"si, tek kelime ile **FE-Çİ!**...

Ekonomik durumun **BER-BAT** olduğu noktasında, Özal dışında herkes hemfikir. Fabrikadaki işçiden Vehbi Koç'a, Şevket Yılmaz'dan Ersin Faralyalı'ya, Aydın Gürkan'dan Demirel'e kadar kime sorulsa Özal'ın ekonomik politikasına ver-yansın ediyor, bu gidişin sonu olmadığını dile getiriyor.

Ekonomik çöküntüye sosyal **ÇÜRÜME** eşlik ediyor. Sosyal çürümenin sebebi tek başına ekonominin krizi değil; ama aralarında oldukça sıkı bir nedensellik ilişkisi var. "Aç mezarı yoktur" deyişi eskilerde kalmağa başladı. Acından intihar edenlere, ölenlere rastlanıyor artık. Sosyal çürümenin aynası günlük basın. Geçmişte bir hayli önü alınan sıtma ve verem hızla tırmanıyor. Uyuşturucu kullanımı yaygınlaşıyor; eskiden skandal yaratan fuhuş haberleri artık "umuru adiyе"den sayılıyor, "miki" video kasetleri satış rekorları kırıyor, "arabeks"le ancak "göbek havaları" yarışabiliyor. Ve ilh...

"Fecaat"ın pes perdesi ise siyaset sahnesinden sergileniyor. "Hasbel kader" başbakanlık koltuğuna oturtulmuş bir "beni adem", vatandaşın gözlerinin

içine baka baka **YALAN** söylüyor, rakamları tahrif ediyor, pahlavra vaadlerde bulunuyor, dağırcıgındakileri satmak için işportacılar parmak ısırtacak şaklabanlıklar yapıyor. Ve kendisine en fazla güvenenler, onu en çok teşvik edenler bile gidişattan dehşetli endişe duyarlarken, Özal en ufak arlanma duymaksızın iki yıldaki icratı sonunda Türkiye'nin geldiği noktadan gurur duyduğunu söylüyor.

Bütün bunlar Özal'ın "icrayı sanat"a devamına engel teşkil etmiyor! Çünkü temsilciliğini ve sözcülüğünü yaptığı burjuvazi kendisinden daha matah değil.

Tekelci mihrakların hatırı sayılır bölümü Özal'ın politikasını beğenmiyor. Ama bu kadarı Özal'ın değiştirilmesine yetmiyor. Önce onun yerine bir "alternatif" bulmak gerek. Mehmet Yazar operasyonu ile ehlileştirilip, askerlerle uzlaştırılmış bir DYP alternatifi, Demirel'in inadı yüzünden oluşamadı. Anlaşıldı ki, sağ kanatta Demirel'i hesaba katmayan bir alternatif tutacak gibi değil. Öte yandan Evren ve şerikleri "tencereyi pisleten"lerden birini bağışlamaya şimdilik yanaşmıyorlar. Bu yüzden Demirel'in de içinde yer aldığı bir alternatifi oluşturulması kolay olmuyor.

Bir kısım tekelci unsurların DYP'ye desteklerini esirgemesinin, burjuvazinin bazı sözcülerinin DYP yönetimini devamlı eleştirmelerinin nedeni bu. Bu yüzdendir ki, —kendisini baştan beri tutan ve özellikle 12 Eylül 1980'den bu yana izlenen ihracat politikası sayesinde yükünü tutmuş, en gözü kara, en emekçi düşmanı unsurların sağladığı desteğin yanı sıra— kendisine bir şans daha tanınmasını tercih edenler nedeniyle, Özal'ın önü şimdilik açık.

"Şimdilik açık" da, nereye kadar?

Basında yayınlanan anket sonuçlarına bakılırsa ANAP'dan memnun olmayanların sayısı hızla kabarıyor. Buna karşılık Özal'a "sağda alternatif" olan DYP'de sansasyonel bir gelişme olmuyor. SHP ise birinci parti konumuna yükseldi. Bu şartlarda bir erken seçim burjuvazinin hiçbir "kanadına" cazip gelmiyor. Kaldı ki erken seçime ne SHP talip, ne de Evren razı.

Bu şartlarda 1986'da yapılacak bahsedilen "ara seçimler" önem kazanıyor. Ancak, ara seçim yapılması, mümkün fakat şimdilik zorunlu değil. Zorunlu hale gelmesi için parlamentonun üye sayısında 20 ek-silme olması lazım. Oysa bu sayı şu anda 8. Kısacası

ara seçimin yapıp yapılmaması ANAP'ın politikasına ve kararına bağlı. Özal bir süre öncesine kadar "ara seçimleri 5-0 alırız" diye şişiniyordu. (O günlerde boş sandalye sayısı 5 idi.) Ne ki SODEP'le HP birleştikten sonra pek sesini çıkarmaz oldu. Gene de bugün ara seçim yapılsa ANAP'ın, 8 milletvekilliğinin çoğunluğunu kazanması kuvvetle ihtimaldir. Çünkü boşalan seçim çevrelerinin özgül şartları, bir seçim çevresinden tek bir kişi seçileceği için SHP'ye oy verecekler dışında kalanların oylarını heder etmeme endişesi vb. Özal'ın lehine faktörlerdir. Ancak sandalye dağılımındaki sonuç ne olursa olsun oy yüzdeleri de yorumlanacaktır. Üstelik bu yorum Türkiye'nin tümüne şumullendirilecektir. Önümüzdeki kış aylarının da seçmene çeiktirecekleri mevcut memnuniyetsizliğe eklendiğinde, Özal'ın bir ara seçimden kazançlı çıkması hemen hemen imkansız gibidir. Bu şartlarda 1986'da bir ara seçim yapılması son derece zayıf bir ihtimal olmaktadır.

Ara seçimler bu kadar önemli mi? Özal 8 sandalyenin 8'ini de kaybetse yine parlamentodaki çoğunluğu kontrol edemez mi?

Parlamentonun mevcut üyelerinin çoğunluğunun meşrebi söz konusu olduğundan bu mümkündür. Ancak aynı nedenlerle aksi de pekâlâ mümkündür. Ara seçim sonuçları Özal'ın bir dahaki seçimlerde hiçbir şansı olmayacağı doğrultusunda göstergeler ortaya koyarsa, Özal'a "sağda alternatif" arayışlarının süratlenmesi kaçınılmazlaşır. Ve bu alternatifi mevcut parlamento içinde oluşturmak—yine üyelerin meşrepleri göz önünde tutulduğunda—hiç de olmayacak şey değildir.

Öyleyse Özal 1988 yılında yapılacak seçimlere kadar başbakanlık koltuğunda oturmaya devam edecek mi?

İzlediği politika nedeniyle, çoğunluk Özal'a bu şansı tanı-

yor. Özal da bunun farkında. Bu şartlarda yine belalı bir yıl olacağı şimdiden belli olan 1986'yı atlatmanın peşinde. Bu gidişle 1988'in sonuna kadar dayanmasının mümkün olmayacağını da kestiriyor olmalı. 1986'yı, kemerleri iyice sıkıtırıp %25'e düşürülmüş enflasyonla atlatmayı, 1987'de, şimdiden öngördüğü bazı ekonomik gelişmelerin sağladığı imkanları, peşin verginin fonlarını vb. seferber edip, kısa bir dönem seçim politikası uyguladıktan sonra sonbaharda erken seçime gitmeyi hesaplıyor olmalı.

Bu "hesap" tutar mı? Yahut da tutmaması için neler olabilir?

Bu sorulara cevap aramak için önce "askeriye" cephesinden başlamak gerek. Çünkü hem Özal'ın ipleri askerlerin elinde, hem de burjuvazinin hakim eğilimleri doğrultusunda "karar yetkisi"ni yine onlar ellerinde bulunduruyorlar.

Üstelik bunu resmen ifade etmekten de perva duymuyorlar. G.K.Başkanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre silahlı kuvvetler 1985 yılı sonunda "siyasetten çekilmiş" olacakmış. Oysa 6 Kasım 1983'de yapılan seçimler sonucu "yönetim sivilere devredilmiş, askerler kışlalarına çekilmiş ve demokrasiye dönülmüş"tü. Bu beyanlara aklı başında kimse kanmısa da bu böyle söylenegelmişti. Şimdi, iki küsur yıl sonra resmen açıklanıyor ki, Silahlı Kuvvetler bu süreye boyunca "siyasetin içinde" imiş. Siyasetin muhalefet saflarında yer almadığına göre, demek ki askeriye, Kasım 1983'den bu yana da İKTİDARDA bulunuyor! Gazetemizin okurları dahil, aklı eren pekçok kişi için bu yeni bir bilgilendirme değil kuşkusuz. 6 Kasım seçimleri ile demokrasiye döndüğünü sanan, öyle sanmayı "politik sağduyunun icabı" zanneden—yerli yabancı—demokrasi meraklılarının kulakları çınlasın.

6 Kasım 1983'den bu yana da siyaset yaparak kendileri em-

poze ettikleri anayasayı kendileri İHLAL eden askerler. "Silahlı Kuvvetleri siyasetten çekme" kararını alırken gene siyaset yapmıyorlar mı? Bir başka deyişle askeriye'nin siyasetten çekilmesi kararı "Ordu Partisi"nin SİYASİ bir kararı değil de nedir? Öyle ise aynı karar askeriye'nin 1986'dan itibaren, öncesine kıyasla farklı bir SİYASET izleyeceğinin açıklaması olarak yorumlanamaz mı?

N.İlcak'ın dediklerine bakılırsa öyle. 5 Aralık 1985 tarihli Tercüman'daki köşe yazısında "... demokrasinin işlerlik kazanması,... Türk Silahlı Kuvvetleri'ni politikadan uzaklaştırmaya kararlı olan Ürüg sayesinde gerçekleşmiştir..." derken, bakan Ilcak—istihbaratına ve ilişkilerine dayanarak—askeriye'nin politikasındaki "değişikliğe" işaret etmektedir. Demeye getirmektedir ki "iş Evren'e ve onun, askeriye içinde üniformalarını halen taşıyan uzantılarına kalsaydı DYP'nin defteri çoktan dürülmüştü, böylesi bir gelişmeyi Ürüg önledi".

Üniformalı ve üniformasız generaller arasında ne olup bittiğini bilemeyiz. Ancak olup bitenlerin pek de garipsenecek bir yanı yok. Cunta'nın favorisi MDP daha ilk günden foslayınca, Evren'e, Özal'a sarılmaktan başka çare kalmamıştı. Bu ikincisinin de suyu kısa zamanda ısınmaya ve burjuvazi yeni bir alternatif aramaya başlayınca, bu gelişmelerin omuzu kalabalıkların saflarına da aksetmesi kaçınılmazdı. Sonuçta askeri "erkân" içindeki tartışmalarda ve hesaplaşmalarda, burjuvazinin ağırlıklı bölümünün tercihi olan "ekonominin erbabına bırakılması" eğiliminin ağır bastığı ve "Ordu Partisi"nin bundan böyle bu tür bir POLİTİKAYI güdeceği, "siyasetten çekiliyorum" derken ağırlığını bu tür politikaya koyacağı anlaşılıyor. Eğer böyle ise Özal, ekonominin yönlendirilmesinde askeriye'den aldığı kayıtsız şartsız desteği bundan

böyle arkasında bulamayacak demektir. Bu kadarı Özal'ın iskemlesinin sallanmasına yeterli mi? Bizce askeriye'nin tam desteğini sağlamış bir başka alternatif bulunamadığı sürece yetmez.

"Askeriye cephesi"ndeki durum böyle iken *SİVİLLER* cephesinde ne oluyor? Pek meşhur deyişle "yeni bir şey yok"!

SODEP'le HP'nin birleşmesi, CHP'nin geleneksel taraftarlarının büyük çoğunluğuna moral kazandırdı. Çoğu kimse "Özal'a alternatif" bulunması meselesinde SHP ile önemli bir adım atılmış olduğu kanısında. Oysa SHP henüz bir "alternatif" kimliğine bürünmüş değil. Özal'a alternatif olabilmek için —herşeyden önce— Özal'inkinden farklı bir politikayı *KÜŞELİ* bir şekilde belirlemek ve bunu uygulamaya koymak gerekir.

SHP, demokratik hak ve özgürlüklere bakış açısından kuşkusuz Özal'dan farklıdır. Ama bu kadarı yığınların desteğini kazanmak sözkonusu olduğunda yetmez. Demokratik hak ve özgürlükler bir bütündür ve bunların başında da, hepsinin üstünde Demoklesin kılıcı gibi sallanan "anayasa"nın yürürlükten kaldırılması gelmektedir. Demokratik hak ve özgürlükleri garanti altına alacak yerde onları fiilen kullanılamaz hale getirdiği için kimi hukuk otoritelerince "anti anayasa" olarak isimlendirilen 1982 Anayasası'na topyekün karşı çıkmadıkça, bu anayasayı iptal edip yerine demokratik bir anayasa getirmeyi, demokratik anayasanın ana hatlarını şimdiden belirleyip yığınları açıklamayı programına almadıkça SHP demokrasi mücadelesinde güdük kalacaktır, yığınların demokratik haklara duyduğu özlemlere yeterince cevap vermeyecektir.

Ayrıca, yığınların bugün en çok belini büken zorlukların başında hayat pahalılığı ve işsizlik gelmektedir. Emekçilere demokratik hak ve özgürlükler lâf olsun diye değil, bu belalardan

kurtulmak için, daha iyi bir hayat uğruna mücadele için gereklidir. SHP'nin ekonomik politikası ise son derece genel ve yuvarlaktır. Türkiye gibi emperyalizme bağımlı, gelişmekte olan bir kapitalist ülkede, üstelik buhranın yapısalıştığı şartlarda sosyal demokratların, yığınlara hitap edecek köşeli bir ekonomik program hazırlayabilmeleri elbette kolay iş değildir. Ama yuvarlak vaatlerle, Özal'a demagoji malzemesi sağlayacak türden vülger ekonomik teranelerle bir yere varılamayacağı da aşıkardır.

Siviller cephesinde yer alan bir diğer burjuva muhalefet gücü, bildiği gibi Demirel'in DYP'sidir. Demokrasi şampiyonluğunu lâfta kimseye bırakmayan DYP'nin demokrasi anlayışını, "Demirel'in siyasi haklarının iadesi"nin ötesine götürmediği sürece "Demirel'i kurtarma misyonu" güdüklüğünden kurtulması kolay olmayacağı benzenmektedir. Olumlu denebilecek bir yanı varsa o da şimdilik askeri darbelere ve askeri yönetimlere kararlı ve ısrarlı bir şekilde karşı çıkması, devamlı bunun propagandasını yapmasıdır. Bu özelliği dışında, yığınları yakından ilgilendiren demokratik hak ve özgürlüklere bigane tutumu yanısıra, Özal'inkine alternatif sayılmayacak ekonomik programıyla, DYP'nin özgün bir yanı yoktur. Bu nedenle subjektif faktörler hariç tutulduğunda eskiden DP-AP çizgisini destekleyen seçmenin ezici çoğunluğuyla DYP'ye teveccüh edebilmesi için Özal'dan illallah demesi kesinlikle zorunludur.

Yeni kurulan, daha doğrusu 2 yıl önce kurulup yeni tescil olan DSP'ye gelinece, Özal'ın koltuğunun sallanması meselesinde hesaba alınacak bir faktör olarak gözükmemektedir.

Özal'ı koltuğundan gönderecek esas güç kuşkusuz halk muhalefettir. Çünkü demokratik hak ve özgürlükler için en kararlı, en tutarlı mücadele verebile-

cek olanlar, onlara en çok ihtiyaç duyanlardır. Bugün işçiler boğaz tokluğuna çalıştırılabilir yorsa, diğer emekçiler açlık sınırında yaşama kavgası veriyorlarsa, bunun nedeni kitlelerin ellerinin kollarının bağlanmış, ağızlarının bantlanmış olmasındandır.

Genel görünümün böyle olması, yığınların bu duruma sür git katlanacakları anlamına elbette gelmez. Kaldı ki bu genel görünüm bile 12 Eylül 1980'den bu yana için için süregelen, yer yer patlak veren kaynaşmayı kamufle edememektedir. Faşizme karşı başkaldırının ve mücadelenin aralıksız devam ettiğinin kanıtı, sonu bir türlü gelmeyen tevkifatlardır, uzadıkça uzayan davalardır, burjuvazinin değişik sözcülerinin çeşitli vesilelerle solda yer alan partilere yönelttikleri saldırılar, açtıkları karalama kampanyalarıdır. Ve bütün bunlara rağmen mücadelenin dinmeksizin sürmesidir, bugün bu fabrikada, yarın ötekinde, daha ertesi gün bir başkasında işçilerin direnmeleridir, sendikal örgütlenmenin canlanmasıdır, öğrencilerin ne pahasına olursa olsun örgütlenme kararlılıklarıdır, öğretmenlerin, emekçi köylülerin, çalışan halktan insanların, çeşitli yollardan hoşnutsuzluklarını yüze vurmalarıdır ve nihayet işçi sınıfı devrimcilerinin her türlü imkanı değerlendirip seslerini yığınlara duyurmaları, mücadelenin ön safında yer alıp, diğerlerine örnek olacak fedakarlığı ve cesareti göstermeleridir.

Özal'ı, onun iplerini elinde tutan "Ordu Partisi"ni alaşağı edecek potansiyel güç, yığınlarıdır. Yığınların ihtiyacı, onlara yol gösterecek, onları etrafına toplama yeteneğine sahip bir örgüttür. Sol Birlik, onu oluşturan partiler mücadeleyi hızlandırıp yaygınlaştırdıkları ve saflara kazanılacak diğer demokrasi güçleriyle birlikte davrandıkları ölçüde faşizmin sonu yaklaşacaktır. ■

Sosyal Demokrasi ve Bilimsel Sosyalizm

(XI)

Ahmet Kaçmaz

Yazı dizimizin bir önceki sayımızda yer alan bölümünde, Marksist-Leninistlerle sosyal demokratlar arasındaki tartışma konularının başlıcalarından birisi olan, "kapitalist ekonominin tarihsel konumu" sorunu irdelenmeye başlanmış ve kapitalist üretim sürecinin tekelleşme aşamasına erişmesinden sonra, büyük üretim ve dolaşım araçlarının mülkiyetini ellerinde bulunduran sermaye sahiplerinin, kural olarak üretim mekanizmasından fiilen tasfiye oldukları gösterilmişti. Bu kapsam içinde İ.Cem'in de, yönetimle mülkiyetin birbirinden ayrılabilir" olduklarını ifade ederken aynı olguya işaret ettiği belirtilmiş, ancak Cem'in bu tespitinde iki farklı "yönetim" olgusunu, sermaye sahibinin kendi mülkü olan işyerini "yönetmesi" ile, sermaye sahibi sınıfın tüm toplumu "yönetmesi" olgularını birbirine karıştırdığı bu iki farklı olguyu tek ve aynı olguyumş gibi ele aldığı ifade edilmişti. Konuyu bu kaldığı yerden sürdürüyoruz.

İ.Cem şunu iddia ediyor: "Mülkiyetin sahibi olmayan işçilerin ve sendikaların, mülkiyeti sahibine ait bir işletmede yönetime katılmaları, işletmenin yönlendirilmesinde etkin olmaları" suretiyle işyerlerinde mülkiyetle yönetimin birbirinden ayrılması mümkündür. Öte yandan "üretim araçlarının el değiştirmesi"ne gerek kalmaksızın "sınıfsal iktidarın değişimi" de gerçekleşmiş, yani mülk sahibi sınıfın iktidardan uzaklaştırılması suretiyle mülkiyetle yönetimin, toplumu yönetme seviyesinde de birbirinden ayrılmaları sağlanmış. Bu durumda, iktidardaki sosyal demokrasi—dolayısıyla işçi sınıfı— "egemenlik araçlarının çoğuna" sahip olduğuna göre üretim araçlarının özel mülkiyetine son vermeye bir gerek kalmamıştır.

Birincisinin, yani işçilerin, mülkiyeti özel elerde olan işyerlerinin yönetimini üstlenmelerinin, "üstlenmek" bir yana yönetimde "etkin" olmalarının, bir ütopya olmaktan ileri gitmediği, sosyal demokratların uzun yıllar boyu hükümet oldukları ülkelerde dahi böyle uygulamalara gidilmediği gayet iyi biliniyor. Zaten İ.Cem de bu konuda bir uygulamadan değil, sosyal demokratların "önerisi"nden söz ediyor. Üstelik, İsveç sosyal demokratlarının yılan hikayesine dönen "ücretliler fonu" projesi de, üretimde söz sahibi olabilmek için üretim aracının MÜLKİYETİNDE de söz sahibi olmaktan başka çare bulunmadığının açıkça itirafından başka nedir ki?

MÜLK SAHİBİ SINIFLAR VE TOPLUMSAL EGEMENLİK

İkincisinin, yani işçi sınıfının iktidara geldiği halde üretim araçlarının özel mülkiyetine ilişmediği, çünkü böylesini kendi çıkarlarına uygun gördüğü yolundaki sosyal demokrat "tez" in ise, gerçekte uzak yakın bir ilişkisi yoktur. İ.Cem'in bu noktadaki yanlışlığı, hükümet kurmakla, sınıfsal olarak iktidara gelme olgularını aynı şeyler sanmasından kaynaklanmaktadır. Evet, seçim kazanıp hükümet kurmak, sınıfsal iktidarı mümkün kılan devlet mekanizmasındaki araçlardan önemlice birine sahip olmak demektir. Ama sadece o kadar. Hükümet oldukları halde bir türlü iktidar olamadıklarını "itiraf" eden sosyal demokratlara sıkça rastlanması da bundan değil midir. (*)

Daha önce de belirttik, bir sınıfın iktidar olması demek o sınıfın çıkarı neyi gerektiriyorsa bu doğrultuda SONUNA KADAR kararlı davranması demektir. İ.Cem'in de sıkça başvurduğu İsveç örneğini alırsak, bir yanda işçi sınıfı, diğer emekçi sınıf ve tabakalar, ekonomide üretilen toplam değer sahipleri, öte yandan aralarında Wallenberg ailesinin de yer aldığı bir avuç finans kapital zümresi. Ve bu zümre tümüyle üretimden tasfiye olmuş, üretim mekanizmasında bu zümrenin hiçbir fonksiyonu kalmamış. Böyle olduğu halde bu zümre gelir bölüşümünde aslan payını almaya devam ediyor. Bir Wallenberg ailesi, bir işçi ailesinin eline geçen binlerce, onbinlerce katına el koyabiliyor. Üstelik bunu sadece kupon keserek,

(*) Bir süre önce İsveç resmi makamları tarafından yapılan bir açıklamaya göre, İsveç Gizli Haberalma Örgütü, 1970'li yılların başında, Vietnam savaşı ile ilgili bazı "kritik" bilgileri ihtiva eden raporları zamanın sosyal demokrat hükümetinden sistematik olarak gizlemişti. Gerçekçe, şimdiki başbakan Olaf Palme'nin o zamanki kabinenin üyesi olmasıydı. Olaf Palme İsveç'teki Vietnam Kurtuluş Savaşıyla dayanışma hareketinin önde gelen savunucularından ve önderlerinden biriydi ve İsveç Gizli Haberalma Örgütü, Olaf Palme'nin raporlardaki bilgileri Vietkong'a sızdırabileceği gerekçesiyle, hükümete vermekle yasal olarak GÖREVLİ olduğu raporlarda bazı bölümleri pervasızca hıfzetmiş, yani hükümetten saklamıştı. Hem de hangi hükümetten? 1946'dan beri başbakanlık koltuğunda oturan ve bir hayli toplumsal saygınlığa sahip Tage Erlander'in hükümetinden! Hükümet olmakla iktidar olmanın üstüste çakışmadığının sayısız, fakat en çarpıcı örneklerinden birisidir bu olay.

yani asalaklığın son derece alenileştiği, en sıradan insanın bile kolayca farkedebileceği bir şekilde yapıyor. Finans oligarşisi bunu yapabiliyor, çünkü büyük üretim ve dolaşım araçlarının *MÜLKİYETİNE SAHİP*. Yani bu zümre asalaklık "hakkını", emekçilerin sırtından hem de azami debdebe içinde yaşama "hakkını", sırf elinde bulundurduğu mülkiyetten alıyor.

Şimdi durum apaçık böyle iken nasıl olur da üretim araçlarının özel mülkiyetinin devamının "işçi sınıfının çıkarına" olduğu, sırf bu nedenle işçi sınıfı iktidara geldiği halde millileştirmelere itibar etmediği iddia olunabilir? Olup bitenden en bihaber bir işçi bile, üretimle bir ilişkisi kalmamış, asalaklığı gözle görülür hale tutulur hale gelmiş kişilerin bu imtiyazlı konumlarının korunmasının ve güvence altına alınmasının, kendi çıkarlarıyla uzak yakın bir ilişkisi olmadığını kolayca kavramaz mı? Ve bu asalaklığa son vermenin yolunun, üretim araçlarının özel mülkiyetini ortadan kaldırmak olduğunu görmez mi?

Evet, en sıradan işçiler bile asalak bir zümrenin kendilerini sömürerek yaşadıklarını kolayca görürler ve kavrırlar. Ve bu nedenle işçi sınıfının iktidara geldiğinde —ama gerçekten geldiğinde— ilk yaptığı işlerden birisi büyük üretim ve dolaşım araçlarının özel mülkiyetine son vermek olur. Bunun 1917'den beri pek çok örneği yaşanmıştır, yaşanmaktadır. Sosyal demokratlar, hükümet oldukları halde üretim araçlarının özel mülkiyetine dokunmuyorlarsa, hatta bu mülkiyeti kutsal ve ebedi bir hak haline getiriyorlarsa ve böylesinin işçilerin çıkarına olduğunu iddia ederek küçük bir zümrenin "asalaklık hakkı"nı savunuyorlarsa, "sınıfsal iktidarın değiştiği" iddiası tümüyle boşlukta kalır.

Sömürü ve asalaklık böylesine çıplak hale geldiği en sıradan işçiler dahi bunun farkında oldukları halde, nasıl olmaktadır da sosyal demokratlar, küçük bir zümrenin asalaklığının işçilerin çıkarına olduğunu savunabilmekte ve üstelik bir kısım gelişkin kapitalist ülkelerde işçilerin yığınsal desteğini koruyabilmektedirler?

Bu sorunun cevabı proletaryanın iktidar mücadelesi açısından son derece büyük öneme sahiptir. İşçinin sömürüldüğünü bilmesi, sınıfının iktidara olmasına yetseydi işler ne kadar kolay olurdu. Bu kadarı işçinin sömürüye karşı mücadeleye girişebilmesinin sadece ilk adımıdır. Oysa iktidar mücadelesine etkiyen ve ülkenin özgül şartlarına göre pek çok çeşitlilikler gösteren çok daha başka faktörler vardır. Örneğin çok basit bir faktörmüş gibi gözükür ama, burjuva beyin yıkama makinasının, "kızıl komünizm cehenneminde işçilerin nasıl devletin kölesi haline geldikleri" düzmece propagandası bile, pek çok işçiye —üretim araçlarının özel mülkiyetinin devamının kendi çıkarına olduğu demagojisine hiç inanmadığı halde— sosyal demokratlara oy ver-

meye, yani sömürünün devamına *BİLEREK* katlanmaya "ikna" etmeye yeter.

Bu, basit bir örnektir. İktidar mücadelesi, örgütlenmeden ajitasyon propagandaya, diğer emekçi sınıf ve tabakalarla ilişkilerden, devlet mekanizmasını ilgilendiren çalışmalara, ekonomik ve siyasal krizlerden, dünyadaki gelişmelere ve ilh... varan daha pek çok faktörün belirlediği kompleks bir bütündür. Yazı dizimizin incelediğimiz bölümü, konunun bu kadar derinleştirilmesini kaldırmaz. Kaldı ki burada gösterilen İ. Cem'in "egemenlikle mülkiyetin birbirinden ayrılabilir" olduğu iddiasının gerçeklerle bağdaşmadığı, sosyal demokratların iktidara gelmesiyle "sınıfsal iktidarın" değişmediğidir. Buraya kadarki açıklamalar, bu maksat için yeterlidir.

"EGEMENLİK ARAÇLARI"NIN GÜCÜ NEYE YETER?

Konumuz açısından ilginç olan, İ. Cem'in tek tek işyerlerinde yönetimle mülkiyetin ayrılabilir hale geldiği yolundaki görüşüdür. Bu tespit genel hatlarıyla doğrudur ve daha önce gördüğümüz gibi, üretici güçlerin belli bir aşamasında, sosyalleşen üretimin zorunlu sonucu olarak kapitalistin üretim mekanizmasının dışına düşeceğini ifade eden Marksist görüşün, bir sosyal demokratın ağzından teyit edilmesinden başka bir şey değildir. (**)

Gerçekten Marx ve onun takipçileri bir kere daha haklı çıkmaktadırlar. Marx kapitalizmin sonlu olduğu tespitini toplumların gelişme çizgisinin bilimsel analizinden çıkarmıştı. Ve bu tespit yapıldığından bu yana dünyada olup bitenler Marx'ın bu görüşünde de haklı olduğunu defalarca doğruladı. Hem de öyle doğruladı ki, kapitalistlerin fiilen toplumdaki silindikleri sosyalist ülkeler örneği bir yana, kapitalizmin "ilelebet bekasını" kendilerine düstur edinen sosyal de-

(**) Tek tek işyerlerinde üretimi, mülk sahipleri (büyük üretimden ve finans kapitalistlerden söz edildiği unutulmasın) yönetmiyorlarsa ve "işçilerin yönetiminde etkin hale gelmeleri" az önce gördüğümüz gibi bir ütopya olmaktan ileri gitmemişse, kapitalist üretimi kim veya kimler yönetiyor? Teknolojinin eriştiği modern seviyede bu sorunun cevabı çok basit değil. Ekonomiyi kapitalist pazarın kuralları yönetmeye devam ediyor. Ama günümüzde bu süreç bir hayli kompleks. Devletle iç içe girmiş tekelcilik var, çok uluslu şirketler var, dünya sosyalist sistemi var, yeni sömürgecilik var ve ilh... Tek tek işyerleri açısından mesele bu kadar kompleks değil. Frenkçe "menager" adı verilen, bölüşümde yüksek paylar alan, çıkarı ve kaderi mülk sahibi sınıfla birleşmiş teknisyenler kadrosu, büyük kapitalist işletmelerin yönetiminde başlıca söz sahibi zümreyi oluşturmaktadırlar. Bu olgu da, üretimin eriştiği sosyalleşme aşamasının artık işyerlerinde kolektif yönetimi gerektirdiğinin, sosyalist ekonomik düzen için şartların olgunlaştığının kanıtlarından birisidir.

mokratlar bile, İ.Cem'in tanıklığında da gördüğümüz gibi kapitalist dünyada uzunca bir süredir yönetimle mülkiyetin birbirinden ayrıldıklarını ileri sürmek suretiyle sermaye sahibinin üretim mekanizmasından fiilen dışlandığını itiraf etmek zorunda kalıyorlar.

Öyleyse, sosyal demokratlar, üretim sürecinin dışına düşmüş, üstelik bu nedenle asalaklığı son derece aşikâr hale gelmiş bir zümreyi neden toplumdan da tasfiye etmiyorlar? İşçilerin çıkarını savunduklarını iddia edenlerin, işçilerin sırtından yaşayan parazitlere dokunmamaları, hatta onların geleceğini ve dolayısıyla bölüşümden ele geçirdikleri aslan payını güvence altına almaları nasıl izah edilebilir?

İ.Cem'e göre, yönetimle mülkiyet birbirinden ayrıldığı için üretim araçlarının özel mülkiyetine ilişmeye gerek yoktur. Çünkü sosyal demokrat parti kanalıyla iktidara gelen işçi sınıfının elinde toplumu ve ekonomiyi yönetecek "egemenlik araçları" vardır. İşçi sınıfı "egemenlik araçları" vasıtasıyla, üretim araçlarının özel mülkiyetine son vermeye başvurmaksızın kendi çıkarlarının gereklerini yerine getirir. Üstelik bunu, böylesi, özel mülkiyete son vermekle kıyaslandığında DAHA FAZLA KENDİ ÇIKARINA olduğu için yapar!

İ.Cem söz konusu "egemenlik araçları"nı şöyle belirlemektedir:

"Sosyal demokrat iktidarın ekonomiyi yönlendirmesinde yaygın 'sosyalleştirmeye ihtiyaç duyulmadığı' varsayılan etkinlikler, devletin ekonomiyi müdahale araçlarıdır.

Sosyal demokrasinin ekonomi politikasında, devletin (a) kredi mekanizmalarını; (b) bütçeyi; (c) vergi düzenlemelerini; (d) parayı; (e) yatırım kararlarını; (f) dış ticareti yönlendirme ve denetleme imkânı, belirleyici araçlardır." (agk, s. 174)

Yukarıda sıralanan ve İ.Cem'in "egemenlik araçları" diye nitelediği tedbirler, kapitalist bir ekonomide, her hükümetin icraatında yer alan belli başlı konulardır. Hükümetlerin de bu konularda hükümeti oluşturan partinin (veya partilerin) niteliklerine bağlı olarak belli politikaları olması doğaldır. Ama kapitalist ekonominin sürmesi ve korunması esas alındı mıydı, bu araçlar ne kadar etkin kullanılırsa kullanılsın, işçi için yapılabilecek olanın AZAMI, onun daha da az sömürülmesini sağlamaktadır. Nitekim İ.Cem'in, "egemenlik araçları"ndan birisi saydığı "vergi düzenlemeleri"nden söz ederken verdiği örnek de, bu gerçeği kanıtlamaktadır:

"İsveç, özel sermayeden ve gelirinden (Keynesçi bir çerçevede) vergi yoluyla kamuya aktarılıp kitlelere paylaştırılacak olanın, limitine gelmiştir. Vergi oranları o kadar yüksektir ki, daha önce değindiğimiz gibi, vergi toplamının, gelirin % 80'ini aşmaması için yasa bile çıkarılmıştır. Bu noktaya ulaştık-

tan sonra, daha büyük orandaki bir değeri sermayeden kitlelere aktarmak, artık mümkün değildir. Zira daha fazlasını almak, sermayenin kendisini üretmesini anlamsız kılmaktadır. % 80 yerine vergileri % 90'a yükseltmek kâğıt üzerinde mümkündür ama, bu durumda, sermayenin daha çok üretmek ve yatırıma yönelmek eğilimi artık ortadan kalktığından, vergilenen toplam da düşmüş olacaktır; ekonominin büyümesi de duracaktır." (agk, s. 218-219)

İ.Cem'in de işaret ettiği gibi kapitalist ekonomide verginin bir üst sınırı vardır ve bunu aşmak, sosyal demokrat hükümetler dahil kimsenin harcı değildir. İ.Cem bunun nedenini birkaç cümle ile açıklamaya çalışmış: Şayet verginin üst sınırı zorlanırsa "sermayenin daha çok üretmek ve yatırıma yönelmek eğilimi ortadan kalkar", dolayısıyla hem "vergilenen toplam düşer" hem de "ekonominin büyümesi durur"muş. Yani Cem verginin azalmasıyla toplam gelirden kitlelere aktarılan pay düşer, yatırımların azalmasıyla da ekonomik büyüme durur, bu da kitlelerin aleyhine olur demek istiyor. Böylece sosyal demokratların kârın vergilenmesinde belirli bir sınırı aşmamalarını, "işçi sınıfının çıkarı böylesini gerektirdiği" için savunuyor.

VERGİNİN ÜST SINIRI NEDEN YÜKSELTİLEMİYOR ?

Ne ki Cem'in gerekçeleri hiç de iknâ edici değil. Vergilendirme belirli bir sınırı aşınca sermaye yeni yatırımlara yönelmezmiş. Olur ya! Bir ülkede yatırımların tümünü illâ sermaye yapar diye kural yok ki. Ekonomide özel sektörün en ağırlıklı olduğu kapitalist ülkelerde dahi devletin kendi yatırımları vardır. Sermaye "yeni yatırımlara yönelmiyorsa" artırılan vergilerden elde edilen fazla fon, devlet eliyle yatırıma aktarılır. Zaten sosyal demokrat hükümet elindeki "egemenlik araçlarını", yatırımların kendi politikası doğrultusunda yapılması için kullanmıyor muydu? Şimdi kredi, teşvik, ihracat kolaylığı, sübvansiyon vb. "egemenlik araçları" ile deveye hendek atlatmaya uğraşacağına dolaysız yoldan kendi yatırım politikasını kendisi uygular. Böylece hem ekonomik büyüme aksamamış olur, daha da önemlisi, yeni yatırımlar sermaye eliyle değil devletin kendisi tarafından yapıldığı için bu yatırımlardan gelen ilave kârın tamamı devletin elinde kalır. Evet, sermaye sahiplerinden kesilen verginin toplamında bir azalma olur ama, devletin yatırımlarının kârı, -vergilenendirilse de tümüyle devlete döneceğine göre- iktidardaki sosyal demokratlar kanalıyla kitlelerin tasarrufunda kalır. Böylece ilave yatırımların kârının vergi üst sınırı dışında kalan payı da kitlelerin aktifine geçmiş olur. Demek ki verginin üst sınırının belirli bir oranının üzerine çıkartılmaması işçilerin lehine değil, aleyhinedir. Bir başka deyiş-

le, sermayenin kârı ne kadar çok vergilendirilirse, bu, işçilerin o kadar ÇIKARINADIR ***

O halde sosyal demokratlar verginin üst sınırını neden daha artırmazlar. İ.Cem bu sınırın İsveç'te % 80 olduğunu söylüyor. Neden hükümet, örneğin bu üst sınırı, 1 puan daha artırıp % 81'e YÜKSELTEMEZ?

Yükseltmesine pekâlâ yükseltir. Parlamento da çoğunluğu vardır, bir kanun taslağı hazırlar, getirir, görüşülür, muhafazakârlar ne kadar bağırıp çağırırsalar da sonuçta parmaklar kalkar ve üst sınır, diyelim % 80'den % 81'e kolaylıkla çıkar. Böyle oldu diye de ne askerler darbe yapar, ne de burjuvazi silaha sarılıp iktidara el koyar.

Bütün bunların hiç birisi olmaz ama KIYAMET de kopar. Bir başka deyişle verginin üst sınırı zorlanmaya başlandığında, kapitalist ekonominin kendisi de sallanmaya ve çözülmeye başlar. İşte İ.Cem de, verginin üst sınırı noktasında "Zira daha fazlasını almak, sermayenin kendisini üretmesini anlamsız kılmaktadır" derken bu gerçeğe işaret etmektedir. Üst sınırın aşılmasını savunmak için getirdiği zorlama argümanlarda yanılan Cem, olayı teşhis ederken yanılmamaktadır. Gerçekten sermaye ancak KÂRLA yaşar. Vergi oranının artırılması yolundan net kârın azaltılmasının bir sınırı vardır. Bu sınır aşıldı mıydı kâr, kâr olmaktan çıkar. Sermaye de kârsız yaşayamayacağı için sermaye olmaktan çıkmaya başlar. İşte "kıyamet" de bundan kopar.

Gerçekten verginin üst sınırının yükseltilmesi demek kâr ile faiz vb. gelir türü arasındaki farkın azaltılması demektir. Bu azalmanın belirli bir sınırı vardır. Bir raddeye eriştiğinde kârın kâr olarak hiçbir cazibesi ve dolayısıyla anlamı kalmaz. Bu andan itibaren de sermaye, o sermayenin sahibi için sermaye olmaktan çıkar, servet halini alır. Servetini istediği gibi tasarruf etmek hakkı sermaye sahibinin elinde olduğu için de, o, sermayeyi ister altına çevirir, isterse dolara döndür-

*** Bunun "teorik bir varsayım" olduğu, pratikte böyle sonuç vermediği, çünkü devletin iyi bir işletmeci olmadığı, devlet işletmelerinin rasyonel çalışmadığı, sonuçta kaybedenin yine işçiler, çalışan kitleler olduğu türünden itirazlar hem haklı değildirler, hem de tartıştığımız konuyu yakından ilgilendirmezler. Haklı değildirler, çünkü kapitalist ülkelerde dahi, büyük başarı elde etmiş, özel teşebbüsün elindekilerinden çok daha rasyonel çalışan devlet işletmeleri vardır. Kaldı ki, istenildiği kadar karşı propagandası yapılsın ekonomik olarak bir hayli geriden başlayan sosyalist ülkelerin eriştikleri seviye, hiç kimsenin inkâr edemediği somutluğuyla ortadadır. Bu tür itirazlar konumuzu da yakından ilgilendirmezler, çünkü, yeni yatırımlar sermaye sahibi tarafından yapılsa bile, o sadece buna karar verir, üretim dışında kaldığı için yatırımları uygulayacak ve işletecek olan kendisi değildir. Yani yeni yatırımların rasyonel işletilip işletilmemesi meselesi sermaye sahibinden BAĞIMSIZDIR, yeni yatırımların mülkiyetinin bu asalağın üzerinde olması, üzerinde durduğumuz konuya etkiyen bir faktör değildir.

rüp ABD bankalarından hesap açar, yok daha sağlamcıysa İsviçre'ye taşınır ve saire!..

Sermaye, sermaye olmaktan çıkmış, kapitalizm sallanmaya başlamış. Varsın olsun, bundan işçiye ne? Madem ki verginin üst sınırının yükseltilmesi işçinin çıkarına ve madem ki sosyal demokratlar kendilerini işçi sınıfının iktidarı olarak görüyorlar, işçinin çıkarları doğrultusunda davranmaları gerekmez mi?

İşte bu noktada karşımıza yine İKTİDAR meselesi çıkıyor. Gördük, verginin üst sınırının yükseltilmesi, basit bir kanun maddesine bağlı. İktidarda olmak demek, kendi çıkarına olanı yapmaya da MUKTEDİR olmak demektir. Üstelik burada söz konusu olan çıkar, asalak bir zümreye karşı tüm halkın çıkarıdır**** Yani son derece HAKLI bir girişimdir verginin üst sınırını yükseltmek ve geniş yığınların desteğini de alması doğaldır. Böyleyken verginin üst sınırı, sosyal demokratların hükümetleri döneminde ilişilmemesi gereken bir tabu haline gelmişse, işçi sınıfı bu tabuyu yıkmaya muktedir olamıyor demektir.

Oysa nice tabuları yıkan işçi sınıfı bu tabuyu da yıkmaya muktedir. Yeter ki GERÇEKTEN iktidarda olsun!

Dönüp dolaşp aynı yere geldik. Ne ki sorun da burada düğümleniyor. Sosyal demokratlar uzun yıllar boyu hükümet de olsalar, toplumdaki egemen sınıf tekeli burjuvazi konumunu koruyor, işçiler SINIF olarak iktidara gelmiş oluyorlar. Onun için de kendi çıkarlarını sonuna kadar yürütmeye MUKTEDİR olamıyorlar.

Sosyal demokrasi ise, verginin üst sınırını işçinin çıkarına olduğu halde, bir raddeden sonra YÜKSELTEMİYOR. Üstelik yükseltmek, elindeki yetkiler dahilinde mümkünken, buna yanaşmıyor. Daha doğrusu yanaşmıyor, çünkü böylesi kapitalizmin inkârı olur. Varlığı ve yaşaması kapitalizme ve onun bekâsına bağlı olan işçi aristokrasisinin, kendi ipini kendisinin çekmesi elbette olacak iş değildir.

Verginin üst sınırı meselesinin ortaya koyduğu esas gerçek, kapitalist ekonominin, sosyal de-

(Devamı 13. sayfada)

**** Geçen sayımızdaki bölümde görmüştük, Wallenberg ailesinin İsveç'in yıllık üretimindeki payı yaklaşık 26 milyar dolar ediyordu. İsveç'te artı-değer oranının % 100 olduğu varsayımıyla —ki çok daha yüksek olduğu kesindir— vergi öncesi toplam kâr yaklaşık 13 milyar dolar yapar. Bu kârın hepsi % 80 vergilendirilse, net kâr 2.6 milyar dolar eder. Wallenberg'lerin, kontrol ettikleri sermayenin tamamına sahip olmadıkları hesaba katılsa bile, kupon keserek yaşayan bu asalak ailenin elinde bir yılda en az milyar dolarla ifade edilen muazzam bir servetin biriktiği görülüyor. Dahası, verginin üst sınırı diyelim 1 puan yükseltile Wallenberg ailesinin yıllık geliri yine milyar doların altına düşmez ama bu ailenin el koyduğu servetten kitlelere aktarılan ilave miktar tam 130 milyon dolar eder!

Depolitizasyona Karşı Mücadele Görevi

BUGÜN Türkiye'de geniş emekçi yığınların nasıl bir kabus yaşamakta oldukları hiç kimsenin meçhulü değil. Bu gerçek sadece onu her gün etlerinde kemiklerinde yaşayan emekçiler tarafından biliniyor değildir. Bütün bu kabusun ve acıların sorumlusu olan tekelci burjuvazi ve onların politik temsilcileri de bunu bilmektedirler.

Esasen faşizmin tezgahtarlarının ve her türlü baskıyla, şiddetle ayakta tutulmasının nedeni de budur. Burjuvazi kendi ekonomik çıkmazına çare aramış ve 24 Ocak'a gelmiştir. 24 Ocak ise ancak faşist bir diktatörlükle uygulanabileceğinden finans kapitalin 24 Ocak'tan sonraki adımı 12 Eylül olmuştur. Burjuvazi, ekonomik bunalımın yükünü emekçi yığınlar yüklemek için doğal olarak çözümünü 12 Eylül'de bulmuştur. Halka karşı alınan ekonomik kararların uygulanabilmesi ancak siyasi yoldan mümkün olabilmektedir. Salt bu olgu bile sınıf mücadelesinde asıl belirleyici olanın *SIYASET* olduğunu kanıtlamaya yeterlidir.

Ne var ki, burjuvazinin taşıdığı sınıf bilincini, işçi sınıfımız da dahil olmak üzere geniş emekçi yığınların taşınmadığı bir gerçektir. Evet, burjuvazi kendi sınıf bilincine sahiptir, kendi içindeki çelişkiler ve sürtüşmeler ne olursa olsun, burjuvazi herşeyin siyasetten geçtiğini ve siyasette düğümlendiğini bilmektedir.

Ne yazık ki, aynı şeyi geniş emekçi kitleler için henüz söylemek olanaksızdır. Hâlen kitlelerin içinde bulunduğu çıkmazın asıl belirleyici faktörü de budur.

Oysa bugün faşizmi, yarın ise tüm finans kapitali yıkmanın yolu siyasetten ve *SIYASİ MÜCADELE*'den geçmektedir. Kitleler geniş ve aktif bir biçimde siyasal mücadeleye katılmadan faşizmi alaşağı etmek mümkün

olmadığı gibi, işçi sınıfı ve diğer halk kitleleri kendi iktidarlarını kuracak türden bir siyasal bilinçlenmeye ve bu siyasal bilinçlenmenin gereklerine ulaşmadıkça, tekelci burjuvazinin egemenliğine son vermek ve işçi sınıfı öncülüğünde emekçi halk kitlelerin kurtuluşunu gerçekleştirmek olanaksızdır.

Şu halde, bilimsel sosyalist siyasal hareket açısından, dün olduğu gibi bugün de ve yarın da, en önemli görev işçi sınıfı başta olmak üzere geniş kitlelerin politik bakımdan bilinçlenmesini ve örgütlenmesini sağlamaktır. Karşımızdaki taktik hedef, kapitalizmin değil, faşizmin yıkılması olsa da, yapageldiğimiz ve yapmakta olduğumuz asıl görev işçiler başta olmak üzere kitlelerin ileri unsurlarına bilimsel sosyalist siyasi bilinci götürmek, onların bu bilinçle donanmalarını ve örgütlenmelerini sağlamaktır.

ANTI-KOMÜNİZM VE DEPOLİTİZASYON

FAŞİST diktatörlüğün de varoluş nedeni döne döne belirttiğimiz gibi, geniş emekçi kitlelerin siyasal bakımdan bilinçlenmelerini, örgütlenmelerini ve *İKTİDAR MÜCADELESİ* vermelerini önlemektir. Tekelci burjuvazi, baş düşmanın komünizm olduğunu bilmektedir ve anti-komünizm onun vazgeçmeyeceği yegane siyasettir. Anti-komünizm ise, geniş emekçi kitlelerin biricik kurtuluş ideolojisinin yaygınlaşmasını, bu ideolojinin salt düşünsel bir güç olmaktan çıkıp maddi güce dönüşmesini önlemek içindir. Faşist olsun ya da olmasın tekelci burjuvazinin bütün politik sözcülerinin anti-komünizm konusundaki hassasiyetleri, anti-komünizm şampiyonluğu konusundaki yarışmaları bundandır.

Bunun içindir ki, K.Evren,

"Bizim de kişi başına düşen yıllık ulusal gelirimiz 14-15 bin dolar olsun, biz de komünizmi serbest bırakırız" demektedir. Bunun içindir ki Hüsamettin Cindoruk sık sık anti-komünist demeçler vermekte ve bu konuda basına yanlış nakledilen kimi sözlerini düzeltmek için telaşa kapılarak, bütün hayatı boyunca komünizme karşı mücadele etmiş olduğunu söylemektedir.

Oysa çok iyi biliyoruz ki, ne komünizm, ne de kapitalizm öncesi devirlerin devrimci ideolojileri ve siyasetleri yasaklarla baskılarla önlenebilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti boyunca komünizm daima yasak olmuştur, ama komünist düşüncelerin, örgütlenmelerin yayılmasını bu yasaklar ve onları da aşan devlet terörü önleyememiştir.

Beş yılı aşan 12 Eylül faşist diktatörlüğü boyunca da devletin bir numaralı resmi siyaseti, baskısı, terörü, anti-komünizm üzerine şekillenmiştir. Fakat bunca teröre rağmen işçi sınıfının devrimci ideolojisi ve bu ideoloji etrafındaki siyasal mücadele önlenememiştir. Önlenemeyecektir de.

İşte böyle olduğu içindir ki, faşist diktatörlük anti-komünizmin yanısıra aynı amaca hizmet edecek başka çabalar da göstermektedir: Kitleleri depolitize etmek için elinden gelen herşeyi yapmaktadır.

İşte bu nedenle, sözünü ettiğimiz depolitizasyon gayretlerine karşı mücadele etmek, bu konuda bütün araçlarımızı seferber etmek siyasal çalışmamızın en önemli bileşenlerinden birisini oluşturmaktadır.

Depolitizasyon üzerine uzun uzun durmak, bunun nedenlerini ve seyrini incelemek, ona göre önlemler almak, siyasi ajitasyon ve propagandamızı zenginleştirmek son derece büyük bir önem taşımaktadır. Sadece faşizmin depolitizasyon gayretle-

rini tespit edip sergilemekle sorununu çözmüş olamayacağımızı bilmek gerekir. Faşist diktatörlüğün depolitizasyon gayretleri apaçık ortadadır. Ama bilmemiz gerekir ki, faşizmin bu gayretlerinin azımsanmayacak bir ölçüde hedefe ulaşmış olmasında başka faktörler de rol oynamaktadır. Bunları bilince çıkarmak ise herkesten önce, işçi sınıfı politik hareketinin görevidir.

BURJUVAZİ VE SİYASET

HEMEN şunu söylemeliyiz ki, işçi sınıfı başta olmak üzere halk yığınlarının politikleşmesini (politizasyonunu) istemeyen tek kapitalist yönetim biçimi faşizm değildir. Hangi kapitalist ülkede olursa olsun, egemen burjuvazi kitlelerin siyasetle yakından ilgilenmelerini, siyasal bakımdan örgütlü ve aktif olmalarını önlemeye çalışır.

En demokratik kapitalist ülkede bile bu böyledir. Burjuva demokrasilerinde, burjuvazi siyaseti 4-5 yılda bir yapılan genel seçimlere hapsedmek ister. Kamuoyunun siyasal dikkatini başka konulara dağıtmak için çaba gösterir. Bugün Batı demokrasileri dediğimiz burjuva demokrasilerini ele alalım. Bir yandan tüketim toplumunun çeşitli mekanizmaları, öte yandan uluslararası finans kapitalin elinde bulunan uluslararası kitle haberleşme araçları vasıtasıyla, kitlelerin politikayla mümkün olduğunca az ilgilenmelerine çalışılır. Televizyon ve radyo programlarında siyasi konulara mümkün olduğunca az yer verilir.

Örneğin ABD'de geniş yığınların politikaya ilgileri son derece azdır. Dört yılda bir yapılan başkanlık seçimlerinde taraflar mevcut bütün araçlarla uzun süreli ve yoğun kampanyalar yürüttükleri halde, seçimlere katılma oranı yüzde elliye bulmamaktadır. Demek ki, seçmenlerin yarısı onca gürültüye rağmen politikaya hiç ilgi duymamak-

tadırlar, geri kalan yarısı ise birbirinden herhangi bir nitel farklılığı bulunmayan iki adaydan birisine oy vererek sözüm ona siyasete katılmış olmaktadır.

Avrupaya gelince, Avrupa demokrasileri elbette Amerikan demokrasinden daha ileridedirler. Bugün Avrupa ülkelerinin işçilerinin büyük çoğunluğu sosyal demokrasiye de oy verseler, geçmişteki köklü işçi hareketlerinin siyasal ve işçi mücadelelerinin önemli izleri Avrupa demokrasilerinde görünmektedir. Özellikle işçi sınıfı partilerinin güçlü olduğu ülkelerde, siyaset ABD'deki gibi burjuva partilerinin tahterevallı oyunu değildir.

Böylece, burjuvazinin depolitizasyon gayretlerine ve kitleleri afyonlama uğraşlarına karşı en güçlü panzehirin işçi sınıfının bilimsel sosyalist ideolojisi olduğu bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Faşizme gelince, faşizmin depolitizasyon çabaları, demokratik burjuva rejimlerindeki gibi salt barışçıl yollardan olmaz. Faşizm, herşeyden önce kendisine karşı olan düşünceleri ve örgütlenmeleri yasaklar. Başta komünizm olmak üzere bütün ilerici, demokratik akımlara şiddetle saldırır. Türkiye'de de yaşanılmakta olan budur. İşbaşındaki faşist diktatörlüğün başvurduğu diğer yollar ve araçlar ancak bu ana hedefe ve ana yöntem olan şiddete yardımcı nitelik taşımaktadır.

UMUTSUZLUK PSİKOLOJİSİ

TOPLUMUMUZDA gözlemekte olduğumuz depolitizasyonun güçlü öğelerinden birisi de umutsuzluk ve karamsarlık psikolojisidir. Geniş kitleler kendilerini her bakımdan çıkışsız hissetmektedirler. 12 Eylül'den önceki yıllarda başlayan ekonomik kriz, faşizmin baskıları altında kitleleri karamsarlaştırmaktadır. Esasen "bu memleket adam olmaz" ya da "işler

düzelmez" anlayışı Osmanlılardan bu yana halk arasında yer etmiştir. İşlerin daha kötüye gittiği son on yıl içinde ise sosyal demokrasi dahil, gelen hükümetlerin de hiç bir şey düzeltmediğini kitleler yaşayarak görmüşlerdir. 1980'de gelen faşizm ise karamsarlığın derinleşmesini de birlikte getirmiştir. Bugün legal siyaset alanında alternatif olarak çıkan Doğru Yol ile sosyal demokrasinin de çözümlü olmadığını kitleler bilmekte ya da hissetmektedirler. Yarın genel seçimler yapıldığında seçmenlerin yarısından fazlası gidip sosyal demokrasiyle Doğru Yol Partisi'ne oy verecektir, bu kesindir. Ama o seçmenler bu partileri çözüm diye gördüklerinden değil, ehven-i şer diye gördüklerinden onlara oy vermektedir. Tıpkı 24 Ocak'ın mimarı ve K.Evren'in başbakan yardımcısı Turgut Özal'a 6 Kasım'da oy verdikleri gibi.

Evet, seçmenlerin yarısından fazlasının seçimleri bekle-dikleri ve seçimlerde bugünkü burjuva muhalefete oy verecek olanları, bu partilere bel bağlamalarından ve umutlanmalarından ileri gelmemektedir. Esasen meselenin canalcı noktası da buradadır. Çünkü bu partiler de tıpkı 12 Eylül öncesinde oldukları gibi siyaseti seçim sandığına hapsedmişlerdir. Onlar için siyaset parti üst yönetiminden genel başkanın ve bilemediniz bir-iki kişinin daha gazetelere verdikleri demeçlerden ibarettir. Kitleler daima pasif bir bekleyiş içinde olacaklar, parlamento içindeki ve dışındaki siyasi parti liderlerinin demeçlerini izleyecekler, zamanı gelince de o partilerin yöneticilerini televizyondaki seçim konuşmasında izleyecekler, belki de bulundukları ildeki seçim mitingine gidecekler. Sonuçta gidip oylarını kullanacaklar. Ve kendilerine beş yıl daha bekleyin, beş yıl daha bizi basından ve parlamento kürsüsünden izleyin, denecektir.

(Devamı 15. sayfada)

ABD'nin Terörist Devlet Politikası

SOVYETLER Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri M.Gorbaçov ile ABD Devlet Başkanı R.Reagan'ı 19-20 Kasım tarihlerinde biraraya getiren Zirve toplantısının belki de en önemli ve yararlı sonucu, işbaşına geldiğinden bu yana iki ülke arasındaki ilişkileri (diplomatik ilişkilerin kurulduğu 1933 öncesinden günümüz soğuk savaş dönemi dahil) görülmedik kadar gerginleştiren Reagan yönetiminin daha olumlu bir üslup kullanmaya başlaması oldu. Öyle ki Beyaz Saray'ın sürdürüğü antikomünist, antisovyetik haçlı seferinde, bugüne dek benzeri görülmedik derecede azgın soğuk savaş şiarlarından bir nebze olsun geri durması dahi, dünyamızın rahat bir soluk almasına yolaçacak bir görüşme ve uluslararası ilişkilerde dünya halklarının barış ve güvenlik istemleri doğrultusunda bir uzlaşma zeminine ulaşmada bir başlangıç adımıdır.

Toplantıyla ilgili değerlendirmesinde "ana sorun olan silahlanma yarışını durdurma konusunda anlaşmaya varabilseydik elbette çok daha iyi olurdu" diyen SBKP Genel Sekreteri M. Gorbaçov'un vurguladığı gibi, iki ülke arasındaki ilişkilerin kötüleştiği bunca yıldan sonra "güvenin tekrar sağlanması kolay değildir". Bunu anlayabilmek için Reagan yönetiminin son beş yılda izlediği politikaya kısaca bir göz atmak yeterlidir.

ABD VE TERÖRİZM

ABD'de Reagan yönetimi işbaşına geldiğinde "uluslararası terörizme karşı savaş" ilan etmişti. Beş yıl sonra bugün görülen, terörizmin ABD'nin devlet politikası olarak tırmandırıldığıdır. Öyle ki, uluslararası terörizmin kaynağına giden bütün yollar önünde sonunda Washington'a ulaşmaktadır.

ABD'nin saldırganlık ve teröre dayalı dış politikası dünya halklarının hiç yabancısı değil. Yalnızca 1945-1980 yılları arasında ABD deniz piyadeleri, uçak gemileri, indirme birliklerinin dünyanın çeşitli bölgelerine 215 kez Amerikan usulü "barış ve istikrar" götürdüğünü hatırlatmak yeterli. (ABD terörizminin bu eylemlerinin bir dökümü Ağustos 1985 sayımızda verilmişti.) Dolayısıyla Reagan yönetiminin bugün başvurduğu zorbalık yöntemlerinin pek çoğunun geçmişte de defalarca denendiği biliniyor. Bugün farklı olan, nükleer şantaj ve kaba kuvvet eşliğinde devlet terörizmine Reagan yönetimince tam bir pervasızlıkla sahip çıkılması ve resmi dış politikaya dönüştürülerek tüm dünya kamuoyuna meydan okunmasıdır.

ABD'nin terörist devlet politikası, diğer devletlerin egemenliklerini ve halkların özgür toplumsal-politik tercihlerini yok sayarak, "beğenmediği" sosyal sistemleri zor yoluyla değiştirmeyi; halkların özgür iradesini yansıtan meşru hükümetleri devirmeyi; tüm uluslararası hukuk, diplomasi kuralları ve Birleşmiş Milletler kararlarını hiçe saymayı içermekte ve askeri, siyasi, ideolojik alanda terör, tehdit ve şantajla bütünlenmektedir.

Kısaca, sosyalizmin ve bir bütün olarak dünya devrimci sürecinin ekonomik, toplumsal ve politik kazanımları karşısında sürekli gerileyen emperyalizm, kaybettiklerini işi kaba kuvvete dökerek kazanmaya çalışmakta; sosyalist sistemin gelişmesini, uluslararası işçi sınıfı hareketinin güçlenmesini terörle engellemeye, ulusal kurtuluş hareketlerinin önünü terörle kesmeye çalışmaktadır. Bu doğrultuda, artık ABD emperyalizmi önceden olduğu gibi "gerekli gördüğünde" teröre başvurmakla kalmamakta, terörist politikasını

uygulamak üzere "gerekli" koşullar aramakta, yoksa da "yaratmaktadır".

DEVLET TERÖRİZMİNİN ULAŞTIĞI BOYUT

ABD'nin terörist devlet politikası, bugün artık dünyanın çeşitli ülkelerinde ve Türkiye'de görüldüğü gibi halk düşmanı askeri-faşist cuntaların, gerici yönetimlerin halka karşı giriştiği terör eylemlerini beslemenin ve desteklemenin çok ötesine varan boyutlara içermektedir. ABD emperyalizmi, sosyal yapısı ve yönetimini "beğenmediği" ülkelere karşı tehdidini Grenada'yı işgaliyle somutlaştırmıştır. Bu bakımdan Grenada'nın ABD tarafından işgali son derece önemli bir göstergedir. Bu işgalle ABD şunu göstermiştir: Artık "dost olsun, düşman olsun" tüm ülkelerin bağımsızlığı böyle bir tehdit altındadır ve bu tehdit özellikle Latin Amerika ülkeleri başta olmak üzere, gelişmekte olan, bağlantısız ülkelere yönelik bir tehdittir. Reagan yönetimi mesajını vermiştir: Dünyanın en büyük emperyalist devleti, tam bir teröristtir. Nitekim Lübnan'a "istikrar" götürmeye giderken, yolda Grenada'ya da uğrayan Amerikan Çevik Kuvvetleri (Rapid Deployment Force) ya da Atlantik, Pasifik Okyanuslarında ve Akdeniz'de "ABD çıkarlarını korumak üzere" sürekli devriye gezen Deniz Piyadeleri (Marine Corps) ya da "elit Ranger"lerden kurulu Yeşil Bereliler (Green Berets), yoğunlaştırdıkları terör eylemleriyle bunu doğrulamaktadırlar. Lübnan köyleri denizden bombalanmakta, Nikaragua limanlarına mayın döşenmekte, İsrail ve Güney Afrika'nın insanlık düşmanı yönetimine yardıma koşulmakta, Hindistan'ın içişlerine müdahale edilmekte, Afganistan, Nikara-

gua, Angola ve Kampuçya'da bir türlü hazmedilemeyen halk iktidarlarının devrilmesi için her komplo düzenlenmektedir.

Bu fiili durum devlet politikası olarak da tam bir pervasızlıkla "yasallaştırılmakta"dır. Reagan'ın Nisan 1984'te imzaladığı 138 no.lu kararnameye göre, ABD, "kendi çıkarlarını korumak için, dünyanın her yerinde 'teröristlere' karşı önleyici ve bastırıcı önlemler almak üzere, özel birlikler kurduğunu, istihbarat operasyonlarını ve gizli-
açık silahlı eylemlerini yoğunlaştıracığını" açıklamıştır. Diğer bir deyişle Amerikan emperyalizmine karşı çıkan her ülke, her hareket "terörist"tir ve ABD bunlara karşı terör uygulamaktan geri durmayacaktır; ama daha da önemlisi bu "teröristlerin" kaynağı olarak gösterdiği "melanet yuvası"na, yani Sovyetler Birliği'ne ders vermektedir!

TIRMANAN ANTİKÖMÜNİZM

EMPERYALİZMİN uluslararası platformda sosyalizm karşısında sürekli gerilemesi, antikomünizmin şiddetinin azalması anlamına gelmediği gibi, aksine daha da saldırganlaştığı görülüyor. Tırmanan antikomünizmin ana unsurunu kuşkusuz antisovyetizm oluşturmaktadır. Çünkü emperyalist tehdidinin gerçekleşmesinin önündeki en büyük engel Sovyetler Birliği'dir. Emperyalist zinciri kıran ve insanlığın gelecek yolunu aydınlatan Sovyetler Birliği, emperyalizmin saldırgan amaçlarına karşı koyan temel ekonomik ve askeri gücü, barışın temel güvencesini oluşturmaktadır. Yine Sovyetler Birliği sosyalist toplumu kurmada en zengin deneyimi barındırmakta ve bu deneyimin uluslararası saygınlığı dünyanın her yanında emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine, ortaklarına karşı yükseltilebilen mücadelenin sürekli esin kaynağını oluşturmaktadır. İşte

bu yüzden emperyalizm, sosyalist sisteme ve genel olarak dünya devrimci sürecine karşı yöneltiği topyekün saldırıda öncelikle Sovyetler Birliği'ni hedef almakta, onun ve insanlığa armağan ettiği deneyiminin saygınlığını azaltmak hevesiyle binbir antikomünist yalan ve tahrifat kasmaktadır.

Yeni antikomünist haçlı seferinin politik içeriğini esas olarak iki noktada toplamak mümkündür: 1) Sovyet askeri tehdidi safsatası; 2) Sosyalizmin insan hakları düşmanlığı demagogileri.

Detantın kazanımlarını yok etmek ve insanlığa yeni bir sokağın savaşı yaşatmak üzere, "Sovyet askeri tehdidi" yalanı özellikle ABD'de, dikkatleri giderek ağırlaşan toplumsal-ekonomik sorunlardan uzaklaştırmak, emperyalizmin silahlanmaya olan ihtiyacını haklı göstermek ve böylelikle ABD'deki askeri sanayi kompleksinin ve ABD'nin başını çektiği NATO ve diğer emperyalist bölgesel askeri blokların çıkarlarını tatmin etmek üzere tırmandırılırken, nükleer savaş tehdidinde ideolojik, politik kılıf geçiren antikomünizmin, özellikle sosyalist ülkelerin barış içinde yanyana varolma politikasına ve kapitalist ülkelerdeki barış hareketlerine saldırdığı, detantı "çıkamaz sokak" gösterip, barışın ancak zorbalıkla sağlanabileceğini kabul ettirmeye çalıştığı görülmektedir. Kuşkusuz detantın geliştiği bir ortamda, Başkan Reagan'ın "Rusya'yı beş dakika içinde yasadışı ilan edip, yerle bir etmek" türünden "mikrofon şakaları"na, ya da ABD Kongresi'nin 1984 yazı başında kabul ve ilan ettiği "Küba'nın Marksist-Leninist rejimi Batı yarıkürede herhangi bir saldırgan ya da yıkıcı faaliyete giriştiği ya da Küba'nın kuvvet kullanmaya hazırlandığını gösterir herhangi bir işaret görüldüğü taktirde, ABD'nin kuvvet kullanmaya hazır olduğu" türünden provokasyonlara ve nihayet tekellerin

gelmiş geçmiş en büyük kâr alanı olarak gördüğü SDI projesine yer yoktur.

Reagan yönetimi bir yandan en temel insan hakkı olan barışı reddederken, bayat klişelerle "insan hakları" şampiyonluğunu da elden bırakmamaktadır.

Reagan yönetimine göre sosyalizm, insanlığın doğru gelişme yolundan bir "sapma"dır. Sosyalizm "normal bir hayat tarzı" değildir, "totaliter"dir, "barbar"dır, "melanet yuvası"dır ve bu yüzden ona karşı savaşılmalı, hatta ortadan kaldırılmalıdır. Bir nükleer savaş çikarma pahasına da olsa!

Reagan yönetiminin terörist devlet politikasının, tırmanan antikomünizm yanında diğer iki tamamlayıcı gizli servislerin artan rolü ve uluslararası hukuk ve diplomasi kurallarının açıkça ihlâlidir.

ZİNCİRİNDEN BOŞANAN CIA

CIA'nın son yıllarda ABD Savunma Bakanlığı'ndan-
kinden de hızlı artan bütçesi, son otuz yılda dünya halklarının bir milyondan fazla evladının kanını döken "ilan edilmemiş savaş"ların, paramiliter faaliyetlerin daha da tırmandığını gösteriyor. Artık tek tek ülkelerde tezgahlanan komploların ötesinde, global bir terör tezgahı işlemektedir. Reagan yönetimi uluslararası hukuk kurallarının bu denli ihlâli karşısında tepki göstermek zorunda kalan ABD Kongresi'ni, Nikaragua'ya karşı yürüttüğü "ilan edilmemiş savaş"ta kendisini desteklemezse, işini CIA'nın bizzat kurduğu paramiliter çeteler, paralı askerler vasıtasıyla yürütmekle tehdit edebilmektedir örneğin. CIA'nın bizzat kurduğu paramiliter, DIA'nın da (Savunma İstihbarat Örgütü) militer çeteleri bugün Orta Amerika'da Nikaragua'ya karşı, devrimi "sabotaj el kitabı"ndan, Sandinist hükümet yöneticilerine suikasta, Contra'

ları Florida'da eğitmekten. Amerikalı "danışmanlar"ın Nikaragua sınırlarında bizzat savaş yürütmelerine kadar her türlü saldırıyı içeren bir "ilan edilmiş savaş"ı yürütüyorlar. Tıpkı Afganistan'a karşı yürüttükleri türden. Yalnızca Nikaragua ve Afganistan'a karşı değil, benzeri eylemler Kampuçya'ya, Angola'ya, Etiyopya'ya karşı, İran'da, Çad'da, Gana'da, Hindistan'ın Assam ve Pencap bölgesinde, Lübnan'da ve nihayet yakın yıllarda İtalya ve Yunanistan'da ortaya çıkarıldığı gibi ABD'nin NATO müttefiklerine karşı da yürütülüyor. Kısaca, bugün ABD'nin en yakın askeri ve politik müttefikleri bile CIA'nın hedefi olmaktan kurtulamayacaklarını biliyorlar.

CIA ve benzeri ABD istihbarat örgütlerinin, sosyalist ülkelere yönelik ve soğuk savaş tırmandıran KAL uçağı provokasyonundan, Papa suikasti davası mizansenine uzanan faaliyetleri ise yoğun biçimde sürdürüyor. ABD topraklarında CIA'nın kol tuğunda beslenip sahte özgürlük çağrıları yapan binbir ülkenin karşıdevrimcisi, Nazi savaş suçluları sosyalizme nefret kusmakla kalmayıp CIA tezgahında aktif yer alıyorlar.

CIA ve benzerlerinin "teröre karşı terör" olarak açıktan açığa övülen insanlık suçlarına, ABD yönetiminin uluslararası hukuk kuralları yerine "orman kanunu"nu egemen kılmaya çalışan zorbalık girişimleri de eklenmelidir.

ULUSLARARASI HUKUK VE DİPLOMASİ KURALLARININ İHLALI

REAGAN yönetimi terörist devlet politikasında öylesine pervasızlaşmıştır ki, uluslararası hukuk ve diplomasi kuralları ve teamüllerini hiçe sayarak, zorbalığını "oldu-bitti"lerle kabul ettirmeye, ülkelerin egemenlik, halkların kendi kaderlerini tayin hakkı ve uluslararası iliş-

kilerde kuvvet kullanılmaması ilkelerini hiçe sayarak, dünya haritasını kendi isteğince biçimlendirme heveslerini sürekli sergilemektedir. Ne var ki bu heves, ABD'nin uluslararası platformda tecritini artırmaktadır. Nitekim uluslararası ilişkilerde en geniş platform olan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu çalışmalarına ilişkin ABD Dışişleri Bakanlığı raporuna göre (1984), BM Genel Kurulu 38. Oturumunda Afrika ülkeleri oy lamaların yalnızca % 18,6'sında, Asya ülkeleri % 21,5'inde ve Latin Amerika ülkeleri ise % 26,8'inde ABD ile birlikte oy kullanırken, Batı Avrupalı müttefikleri ancak % 53,8'inde ABD ile aynı doğrultuda oy kullanmışlardır. Aynı durum 1984 yılındaki 39. Oturumunda da gözlenmiştir. Bu koyulaşan yalnızlığı karşısında ABD'nin tavrı Birleşmiş Milletler ve ona bağlı UNESCO, Enerji Ajansı, Gıda Örgütü gibi kuruluşların çalışmalarını sabote etmek ya da bu örgütleri terketmek olmaktadır. Yani artık bu platformlardan kendisinin savaş çıkırtkanı politikası doğrultusunda karar çıkaramayacağını gören terörist ABD, bu kez de işi zorbalığa dökmekte, kendisini BM kararları ile bağlı saymamaktadır. Son olarak BM Lahey Adalet Divanı'nda Nikaragua'nın ABD aleyhine başvurusunu izleyen gelişmelerde görüldüğü gibi, ABD Adalet Divanı'nı da "yasadışı" ilan etmiştir.

Bu konuda ABD yönetiminin zorbalığının ulaştığı boyutları sergilemek üzere, BM binasının kendi topraklarında oluşundan yararlanarak, uluslararası ilişkilerde gerginliği tırmandırıcı provokasyonlarını bir-iki örnekle hatırlatalım. Bilindiği gibi ABD yönetimi, 1983 yılında KAL uçağı provokasyonunu bahane ederek, Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko'yu BM Genel Kurul açılış toplantısına getiren uçağın New York'a inmesini tüm diplomasi kurallarını çiğneyerek önlemiş ve uçak

başka bir eyalete indirilmişti. Geçtiğimiz aylarda ise Birleşmiş Milletler'in 40. kuruluş yıldönümü toplantısına Filistin ve Namibya halklarının temsilcisi FKÖ ve SWAPO temsilcilerine BM toplantısına katılmak üzere ABD'ye girme izni vermediği gibi, Nikaragua devlet başkanı Daniel Ortega'ya da ABD vizesi ancak yoğun uluslararası baskılar sonucu verildi.

Ancak ABD'nin devlet terörizminin daha da ileri bir örneği, bizzat ABD Devlet Başkanı Reagan'ın ağzından bazı ülkelere ve ulusal kurtuluş hareketlerinin "terörist" ilan edilmiş olmasıdır. ABD yönetimi, Kore Halk Cumhuriyeti, Küba, Libya, Nikaragua ve İran'ı "terörist" ilan etmiştir. Böylece ABD'nin "teröre karşı terör"ünün anlamı daha bir belirginleşmekte ve dünya üzerinde ABD'nin hoşuna gitmeyen yönetimlere açıkça savaş ilan edilmektedir. Diğer bir deyişle ABD yönetimi bu ülkelere açıkça savaş ilan etmiştir.

AMERİKAN HALKI DA NASİBİNİ ALIYOR

REAGAN yönetiminin tırmandırdığı devlet terörizmi politikası kuşkusuz yıllarca ülke dışına dönük değildir, aynı zamanda ve çok yoğun bir biçimde içeriye, yani Amerikan halkına da uygulanmaktadır. Başkan Reagan'ın 1984 baharında imzaladığı ve kısaca Rex-84 adıyla bilinen yasaya göre "istenmeyen unsurlar"a, yani açıkça belirtildiği üzere "politik muhaliflere, rejim düşmanlarına ve fazla geveze eleştiri yapanlara" karşı özel operasyonlar yapılacaktır. FBI başta olmak üzere 26 devlet örgütünün ortaklaşa çalıştığı bu operasyonlarda özellikle "has Amerikalı" olmayan göçmenler arasında bir insan avı sürmektedir. "Sakıncalı"ları ve "potansiyel sakıncalı"ları hapsetmek üzere ondan fazla toplama kampının açılması da yine Rex-84'te öngörülmektedir.

(Devamı 13. sayfada)

SOSYAL DEMOKRASİ VE BİLİMSEL SOSYALİZM

(7. sayfadan devam)

mokratlar tarafından ne kadar ayakta tutulmaya çalışılırsa çalışılsın, tarihsel olarak son bulma aşamasına geldiğidir. Verginin üst sınırı dokunulmazlığı olan bir tabu haline gelmişse, bunun nedeni sadece ve sadece kapitalizmin "SEÇİLMİŞ" olmasıdır. Öyle bir "seçiş" ki, üretimde hiç bir forksiyonu kalmamış kupon keserek yaşayan bir ASALAKLAR zümresini ve ÇÜRÜMEYİ daha bir açığa çıkarıyor, bu çürümeyi örten mülkiyet ilişkilerinin toplumsal gereksizliğini apaçık ortaya seriyor.

SÖMÜRÜ AHLÂK KURALLARIYLA DA BAĞDAŞMAZ

Bu konuda sosyal demokratların Marksist değer teorisini kabul etmiyor olmaları, hayatın somut olarak önümüze getirdiği gerçek durumun kendisi söz konusu olduğunda hemen hiç rol oynamaz. Sosyal demokrasi, ne kadar kapitalizmi "seçmiş" olursa olsun, vülger burjuva ekonomistleri gibi, "kârın müteşebbisin hakkı" olduğunu iddia etmez, edemez. ***** Görüyoruz, büyük üretim ve dolaşım sahipleri artık müteşebbis sayılmazlar, çünkü üretim mekanizmasından dışlanmışlardır. Dolayısıyla onların eline geçen kârın, onların "müteşebbis ruhlarının ve kabiliyetlerinin" karşılığı olduğunu ileri sürmek mümkün değildir. Kaldı ki bir insan ne kadar "teşebbüs ruh ve kabiliyetine" sahip olursa olsun, onın milyarları "hak" ettiğine kimseyi inandırmak imkansızdır. Yani sosyal demokratlar, değerlerin yegane kaynağının emek olduğu gerçeğini kabul etseler bile, Wallenberg ailesinin bilmem

(*****). İ.Cem adı geçen kitabında "Sermayenin ekonomik gücünü geriletmenin yöntemi, fabrikanın dışında artı-değerin bölümüşünü değiştirmek... olarak öngörülmüştür" (s. 257) diyor. Artı değer, bilindiği gibi Marx'ın keşfettiği bir ekonomik kategoridir ve işçinin sermaye sahibi için ürettiği değeri ifade eder. Bu nedenle artı-değer aynı zamanda tümüyle işçinin sömürülmesinden oluşur ve sermaye sahibi için kâr şeklinde somutlanır. İ.Cem, yukardaki ibaresinde "kâr" yerine "artı-değer"i kullanmakla açıkça sömürü olgusuna dikkati çekmiş olmaktadır.

kaçıncı kuşaktan bir ferdinin, en azından apaçık tufeyli yaşayan kadınların ve hiçbir iş yapmamış gençlerin, Wallenberg ailesinin yıllık gelirinden paylarına düşen miktarının, bu gibilerinin "müteşebbislik hakkı" olduğunu ileri süremezler. Yani böylesine açık olan SÖMÜRÜ olayına kılıf bulmak kimsenin harcı değildir. Öyleyse kapitalizmin sonlu olup olmadığı tartışması, yani meselenin maddi-bilimsel esası bir yana, sınıf AHLAKI mülahazayla dahi sömürüye karşı çıkılması ŞARTTIR. Karşı çıkılması yetmez, sömürünün ortadan kaldırılması için çaba gösterilmesi gerekir. Ve biliyoruz az önce Wallenberg ailesinin fertlerinde somutladığımız sömürünün gerçekleşmesinin tek bir sebebi vardır: Bu ailenin -ve burjuva sınıfının tamamının- üretim araçlarının mülkiyetine sahip olmaları. O halde sosyal demokrasi, üretim araçlarının özel mülkiyetine ilişmiyorsa, hatta kural olarak bu mülkiyeti güvence altına alıyorsa, sömürünün devamına da bilerek GÖZ YUMUYOR demektir.

Bir kısım insanın, başkalarının sırtından, onların emeğini sömürerek yaşamasını savunacak, bunun doğru olduğunu ileri sürebilecek kimse bulunamaz. Çünkü böyle bir "sav" bin yıllardan süzülegelmiş ahlâk kuralları ile bağdaşmaz. Bu nedenle hangi toplumda olursa olsun sömürü olgusu açık açık savunulmamış, sömürücünün payı daima bir "hak" argümanı arkasına saklandırılmıştır. Bu durumda sosyal demokrasi, bilerek sömürüye göz yumarken, aynı zamanda bir AHLAKSIZLIĞA da GÖZ YUMUYOR demektir. Kısacası, bilimsel temelde tartışmaktan uzak durmak, Marksist bakış açısını kabul etmemek, kapitalizmi "seçerken" aynı zamanda "sömürü" nün devamına, dolayısıyla bir tür ahlâksızlığa göz yummayı da SEÇMİŞ olan sosyal demokratlara can kurtaran simidi olamaz. Üstelik böylece, üst yapı kurumlarının maddi-ekonomik temelden çok daha önemli ve belirleyici olduğunu iddia eden sosyal demokratlar, "kapitalizm seçişi"nin bir üst yapı kurumu olan "ahlâk"ta yapacağı tahribatın da sonuçlarına katlanmak zorunda kalırlar.

(Devam edecek)

ABD'NİN TERÖRİST DEVLET POLİTİKASI

(12. sayfadan devam)

McCarthy dönemini fersah fersah geride bırakacağına benzer bu uygulamaların Amerikan ta-

rihinde "barış zamanında sivilere karşı bugüne dek görülen en büyük operasyon" olduğu belirtilmektedir. Bu sindirme hareketleri, ABD'nin "içinde ya da dışında terörist hareketleri" bildirecek olan muhaliflere verilecek ödüllerin 500 bin dolara çıkarılması vb. provokasyonlarla desteklenmektedir. Basın-yayın

araçlarıyla sürekli yalana hedef olmaktan, fiziki saldırılara kadar devlet terörizminin pençesinde olan Amerikalılar varolmayan teröristlerin "terörizmi" ile korkutulurken, asıl terörist olan ABD devleti hem dünya halklarına, hem de Amerikan halkına karşı terörü sürdürmektedir. ■

MÜCADELEMİZ DEVAM

(Baştarafı 16. sayfada)

ses ağır cezalarla bastırıldı. Yunanistan işçi sınıfı 1947'den Nisan 1967'deki Amerikan güdüm-lü Albaylar Darbesi'ne kadar rejimin zulmüne uğradı. Bu yirmi yıllık sürede ve özellikle 1952-1967 arasında kitlesel işçi hare- keti faaliyetini değişik koordi- nasyon ve örgütlenme biçimiyle yaygınlaştırdı. Örneğin bu koordinasyon içinde güçbirliği yapan 115 işçi-emekçi örgütü 1967'de binden fazla işletmede işçilerin çoğunluğunu temsil et- mekteydi. Buna karşılık YSEE içinde yer alan örgütlerin çalış- ması halk düşmanlarınca etkili bir biçimde sınırlandırılmaktay- dı, esasen yönetimdeki işbirlikçi- leri de başından beri konfederal- yona üye kabul etmeme tutumu izlediler.

24 Nisan 1967'de işbaşına gelen diktatörlük güçbirliği için- de bulunan örgütleri yasakladı, onların evrak ve mallarına el koydu, sendikal hareketi yasa- dışı ilan ederek, kukla bir YSEE yönetimiyle işini gördü. Rejimle işbirliği yapan bu sendika yön- etimi tarafımızdan teşhir edildi ve Uluslararası Çalışma Örgütü' nden çıkarılması sağlandı. 1974' de diktatörlüğün devrilmesinden sonra kurulan hükümet bir kere daha YSEE yönetimine kendi yandaşlarını getirdi. İşçi sınıfı- nın kendi iradesini yansıtmayan bu durum 1975-1981 yılları ara- sında Kavala, Kırklamata ve Kas- sandra'da yapılan üç sahte kong- reyile sürdürüldü. Doğal olarak bu kongrelerde hükümet işbir- likçisi sendika yönetimleri se- çildi. Bu dönemin öncekilerden tek farkı işçilerin gerçek tem- silcilerinin önceleri olduğu gibi tutuklanıp katledilmeleri, işten uzaklaştırılmamalarıydı. Ama çok sayıda yasa ve mevzuat en- geli diğer engellemeler ve polis baskıları sürdü. İşçi hareketi bu dönemde YSEE üyesi olsun ol- masın işçi örgütlerinin eşgüdüm- lü hareketiyle yükselişini sürdür- dü.

Ekim 1981'de PASOK ikti- dara geldi. İşçi hareketi, sendi- kal hareket adına demokratik bir kazanım olarak 1264 sayılı yasanın (1982) çıkarılmasını destekledi. Buna göre hiçbir ör- güt, işçi kuruluğu, federasyon ya da YSEE üst yönetimi YSEE' ye üye olmak isteyenlerin baş- vurusunu geri çevirmeyecektir. Böylece Aralık 1983'teki kong- re yapıldı. Olumsuzluklarına ve yönetimindeki tutucu unsurlara rağmen PASKE (PASOK'un) 22. Kongrede demokratik güç- ler arasında sayıldı. Kongrenin yetkisine hiçbir itiraz olmadı. 45 kişilik YSEE yönetimimin 26'sını PASKE (PASOK yanlısı), 17'sini ESAK-S (Yunanistan Komünist Partisi ve işbirliği yaptığı sendikacılar), diğer iki yöneticiliği de başkaları aldı (AEM). Başkanlığa PASKE'den Graftapoulos, Genel Sekreterli- ğe de ESAK'tan yoldaş Mitso Kontopoulou getirildi. Yönetim varlığını Ekim 1985 sonuna ka- dar sürdürdü. Bu tarihte PASOK hükümeti dış ve iç ekonomik oligarşinin baskısıyla kârları ar- tırmak üzere deşhetli kemer sık- ma önlemleri ilan etti, bu ön- lemler arasında 1987 sonuna ka- dar toplu sözleşme yapılamaya- cağı da vardı. Sendikal hareket içerisinde hükümete yakın 26 yönetici arasında görüş ayrılık- ları çıktı. Hükümet önlemlerini kayıtsız şartsız kabul eğilimi gösterenler (19 kişi) ile mücade- lenin çıkarı doğrultusunda göz- den geçirilmesinden yana olan- lar (7 kişi) vardı. PASOK bu 7 sendikacıyı saflarından attı. Bu sendikacılarla ESAK-S'nin işbir- liğinin sürmesiyle, YSEE üst yön- etiminde işçi sınıfının çıkarı doğrultusunda yeni bir çoğun- luk oluştu: ESAK-S'nin 17 üye- si, PASKE'den 7 kişi ve AEM' den 2 kişi, toplam olarak 45 ki- şilik yönetimin 26'sını oluşturu- dular. Çoğunluk, G.Raftapou- los'un yerine, PASKE listesinden yoldaş Gianni Papamichael'i başkanlığa seçti. Bu gelişmeler Yunanistan işçi sınıfı tarafından büyük heyecanla karşılandı,

greverle, muazzam gösterilerle bu yeni çoğunluğun desteklen- diği gösterildi. Ancak hükümet, tam aksine, PASKE içinde ve o- radan da YSEE'ye karşı hareke- te geçti. Hedef yeni çoğunlu- ğun devrilmesi ve PASKE'li 7 sendikacının nötrale edilmesi- di. Hükümet, YSEE yönetim- de bulunan 16 yandaşını istifa ettirerek, bu bahaneyle tüm YSEE yönetimini feshettirme ve yargı kanalıyla atama yapıl- ması yoluna gitti. Atanan bu lis- tede PASKE'li 7 sendikacıdan 5 tanesi, AEM'li 2 sendikacıdan biri yoktu. İşçi sınıfı bu hareke- ti, yani işçilerin seçilmiş temsil- cilerinin yerine hükümet yandaş- larının atanmasını kabul etmedi. Atama listesinde bulunan ESAK- S üyeleri ve AEM'li 1, PASKE'li 2 sendikacı (toplam 20 kişi) is- tifa etti. Ayrıca, PASKE'nin ata- dığı "çoğunluk"tan bir kişi de istifa etti. İşçi sınıfı Yunanis- tan'ın bir yanından diğerine bu hükümet müdahalesini protesto etmek üzere sürekli eylemler dü- zenledi. Bunlara rağmen, 24 hü- kümet işbirlikçisi 12 Aralık 1985'de bir kere daha Raftapou- los'u başkan seçtiler. Şunu be- lirtelim, başkan Papamichael'in seçiminde 26 kişilik çoğunlu- ğun başkan seçmeye yeterli ol- madığına "karar veren" hükü- met ve mahkemeleri 45 kişilik atama yapmışlardı. Ve şimdi 24 kişilik sahte çoğunluğu ve 24 kişinin seçtiği başkanı yasal sa- yıyorlar.

— Bu bilgilerin ışığında sendi- kal hareketinizin şu andaki duru- mu ve buna paralel olarak YSEE' nin son iki aydır verdiği mücade- lenin ne olduğunu açıklar mısınız?

— Son iki ayda (Ekim sonu- Aralık ortası) yapılan grevlerde, yüzbinlerce işçi önceden görül- medik boyutlarda gösteri ve yürüyüşlerle PASOK hükümetinin ekonomik önlemlerini ve işçile- rin sendikal hareketi YSEE'ye zorbaca müdahalesini protesto ettiler. Güç dengelerini zorbalık- la altüst ederek yeni bir düzme- ce kongre toplama girişimine karşı çıktılar. Sendikal hareke-

tin bugünlerde seçilen yeni kongre delegeleri arasında yönetimin muhalifleri çoğunluktadırlar. Bu çoğunluk hükümetin YSEE'ye zorbaca müdahalesine karşı çıkmak isteginin bir ifadesidir. YSEE'nin seçilmiş yönetiminin feshedilmesine rağmen, işçi sınıfı mücadelesinde ve kongrede bu yönetimin öncülüğünü tanıyacak, atanan ücretli şakşakçıları reddettiğini gösterecektir.

— PASOK hükümetinin sendikana za yönelik olarak aldığı kararların değerlendirmesini yapar mısınız?

— 1982 seçimlerinden önce PASOK işçi sınıfını kendi yanına çekmek için, demokratik-sendikal özgürlükleri ve bunun yanı sıra, işçilerle ilgili sorunlarda işçilerin katılımını tanıyacağını açıklamıştı. Sendikal hareketten "demokrasinin üçüncü gücü" olarak söz ediyordu. Nitekim, hükümet olduktan sonra da demokratik-sendikal hareket için gerçekten olumlu olan 1264 sayılı yasayı çıkardı.

Ancak icraatının ilk yıllarından sonra, hükümet bu açıklamaları ve vaatleri bir yana bıraktı. Bu olumsuzluğun olduğu en uç nokta Ekim-Kasım 1985'te işçilerin sendikal hareketine ve özellikle YSEE'ye yönelen zorba müdahale oldu.

Haziran 1985'teki genel seçimlerden hemen sonra, seçimde halka "daha iyi günler" vaad eden hükümet, yeni ekonomik önlemlerini açıkladı. Bu önlemlerin Avrupa Ekonomik Topluluğu ve IMF tarafından dayatıldığını özellikle belirtmek isterim. Bu şekilde, hükümet 31 Aralık 1985'e kadar yürürlükte kalacak olan ücretlerin hayat pahalılığına göre otomatikman ayarlanması sistemini kaldırmakta, daha kötüsü, 1987 sonuna kadar işçilerin durumunu iyileştirecek herhangi bir toplu sözleşmenin yapılmasını kanunla yasaklamaktadır. Ayrıca hükümetin 1985 için enflasyonu % 16'ya düşüreceğini vaad etmesine karşın, enflasyon % 25'i aşmış olacaktır.

İşte bu istenmedik önlemlere tepki olarak, işçi sınıfı iptal edilmesi talebiyle geniş çaplı muhalefete girişti. Bu durum YSEE yönetimindeki hükümete yakın çoğunluktan 7 üyeyi olumlu yönde etkiledi. Söz konusu 7 üye, ESAK-S'nin 17, AEM'in 2 üyesiyle yönetimde 26 kişilik çoğunluğu oluşturarak önlemlere karşı mücadele etmeye karar verdiler.

Hükümet bu 7 sendikacıyı partisinden çıkardı ve bunu YSEE'ye yansıttı. İşçilerin politik darbe dedikleri mahkeme kararıyla da YSEE'nin yasal olarak seçilmiş yönetimini feshederek kendi planlarına uygun düşen bir çoğunluk atadı.

Büyük huzursuzluklara yol açan bu gelişmeler hükümetin işçilerin sendikal hareketine karşı gerçek amaçlarını kanıtlamıştır. Hükümet, işçilerin haklarına karşı çıkmakla, seçtiği kaygan yol da başaşağı gidiyor. Yunanistan işçileri sendikal özgürlükleri ve ekonomik sorunlarının çözümü için, hükümet şakşakçılarının değil kendi seçtiği YSEE yöneticilerinin yeniden işbaşına gelmesi için mücadeleye devam edeceklerdir. Bugün artık hiç kimse işçilerin PASOK hükümetinden dostça söz ettiğini iddia edemez.

İşçi sınıfı, kendi sınıf güçlerini birlik içinde ve hakları için mücadele ederek güçlendirecektir. Son mücadelelerimiz içinde işçi ve emekçilerin, işçi federasyonlarının ve işçi merkezlerinin, yani işçilerin örgütlü sendikal hareketinin büyük çoğunluğunun birliği daha da genişleyip güçlenmiştir. Sözü ettiğimiz bu sınıf güçlerimiz işçilerin sırtından tekellere hizmet edecek ekonomik önlemlerin uygulanmasına izin vermemeye, sosyal ilerlemenin, daha iyi bir yaşamın ve giderek sosyalizmin yolunu açmaya kararlıdır.

Yunanistan işçi sınıfı, Türkiye'deki sınıf kardeşlerinin, Türkiye işçi sınıfının yanındadır. Diktatörlüğe, tutuklamalara ve işkencelere son verilmesini, de-

mokratik ve sendikal özgürlüklerin tanınmasını, Türkiye emekçi sınıfları için sosyal ilerleme yolunun açılmasını talep ediyoruz.

— Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve tüm işçi sınıfımız, emekçi halklarımız adına en içten enter-nasyonalist dayanışma duygularımızı ifade etmek isteriz. Lütfen Yunanistan işçilerine, emekçilerine başarı dileklerinizi ve kardeşlik selamlarımızı iletiniz. ■

DEPOLİTİZASYONA KARŞI

(9. sayfadaki devam)

HALK yığınlarının burjuva muhalefetine umut bağlamaması, burjuva partilerini kurtarıcı gibi görmemesi elbette doğrudur ve haklıdır. Ama bilimsel sosyalist siyasal hareket ve ilerici güçler kendilerini ne faşizme ne de burjuva muhalefete karşı alternatif duruma yükseltmediği için, ortaya çıkan görünüm kitleleri saran umutsuzluk ve karamsarlık olmaktadır.

Durum böyle olunca, neme-lazımcılık, gemisini kurtaran kaptan zihniyeti ağır basmakta, emekçiler tek tek değil, ancak toplu halde ve hep birlikte kurtulabilecekleri bilincine ulaşmamaktadır. Her emekçi kendi eksteni etrafında ayakta durmaya çalışmaktadır.

İşte bu kısır çemberi parçalamanın yolu bilimsel sosyalist politik güçler başta olmak üzere ilerici, demokratik güçlerin toparlanması ve yan yana gelmesidir.

SOL BİRLİK, bu konuda başlatılan son derece önemli bir girişimdir. SOL BİRLİK'in kendisi bir cephe değildir. Siyasal görüşleri birbirine en yakın olan siyasal partilerin oluşturduğu bir birliktir. Ama SOL BİRLİK, herşeyden önce üretim ve yerleşim birimlerinde, sendikalar başta olmak üzere mevcut kitle örgütlerinde ete kemiğe büründükçe, solda politize olmuş halk kitleleri için bir çekim merkezi haline doğru evrimleşecektir. ■

“Mücadelemiz Devam Edecektir!”

Komşumuz Yunanistan geçtiğimiz aylarda işçi sınıfının çetin sınıf mücadelelerine sahne oldu. Olaylar hakkında aydınlatıcı bilgiler edinmek için, Yunanistan Genel İşçi Konfederasyonu Yönetim Kurulu üyesi ve ESAK-S Sendikası Genel Başkan yardımcısı KOSTAS MARAGUDAKİS’le Dayanışma gazetesi özel bir mülakat yaptı. Türkiye’deki sınıf kardeşlerine dayanışma selamlarını ileten MARAGUDAKİS’in Dayanışma gazetesine verdiği mülakatın tam metnini aşağıda bulacaksınız.

— Bize Yunanistan işçi sınıfının sendikal örgütü olan Yunanistan Genel İşçi Konfederasyonu’ nun (YSEE) geçmişi hakkında kısa bilgi verir misiniz?

— Yunanistan Genel İşçi Konfederasyonu (YSEE) 1918 yılında, komünistler başta olmak üzere Yunanistan sanayi işçilerinin sendikal hareketindeki ileri sosyal sınıf güçlerinin girişimiyle kuruldu.

Kurulduğundan bu yana geçen 67 yıllık faaliyeti boyunca, üst sendikal örgütün, Yunanistan işçi sınıfı hareketinin gerçek ve kalıcı kazanımları ve daha büyük amaçlar için hizmet ettiği süreler sınırlı kalmıştır. Bunun nedenini YSEE üyeleri arasındaki görüş farklılıkları değil, devletin zorbaca müdahaleleri oluşturmaktadır. Her defasında bu müdahaleler YSEE’nin ancak hükümetin isteklerine boyun eğdikçe var olabileceği izlenimini yaratma amacını taşımıştır. Hükümetin isteklerine boyun eğmeyen YSEE yönetimleri ise meşru oldukları halde ya mahkeme kararlarıyla ya da başka yollardan yıkılmışlardır. Bunun son örneği olarak, YSEE’nin 1983 Aralık ayında tümüyle demokratik bir şekilde yapılan 22. Kongresinde seçilmiş yasal yönetimi Pan Hellenik Sosyalist Hareketi’nin (PASOK) baskısıyla alınan bir mahkeme kararıyla feshedilmiş ve yerine hükü-

met şakşakçıları getirilmiştir. Amaçları düzmece bir kongredir. Hükümetlerin en sık başvurdukları saldırı yöntemlerinden birisi YSEE kongrelerinden hemen önce bağlı sendikaların temsil oranları dengesini pervasızca altüst etmektir, ki bunu ya kongreye katılacak sendika delegelerini uyduruk davalarda yargılamak üzere tutuklamak ya da onları görevden uzaklaştırıp, yerlerine yeni delegeler almak suretiyle yapmaktadırlar. Bu yolla kendi şakşakçılarını YSEE yönetimine getiren burjuva sınıf ve hükümetleri işçilerin sendikal hareketinin bu üst sendikal örgütte gerçek temsilini engellemektedir. Bunu kolektif örgütleri saf dışı edip, yerlerine sahte örgütler ikame ederek yapabilmektedirler.

Yunan sınıf sendikacılığı hareketi uzun süredir var olmasına karşılık, 4 Ağustos’ta diktatörlüğün hemen öncesindeki kısa bir dönem dışında bir ilerleme göstermemiştir. Tasfiye edilen üye sendikalar ya da kapatılan sendikaların taraftarları veya YSEE yönetimine kabul edilmeyenler o dönemde ikinci bir YSEE kurmuşlar (1929). Bu YSEE, işçi hareketinin birliğini doğru yönde sağlama öngörüsüyle oluşturulmuştu. Bu perspektif 4 Ağustos 1936’da sendikal hareketi dağıtan ve YSEE’yi tümüyle kendi amaçlarının hizmetine

sokan 4 Ağustos 1936 diktatörlüğünün kaba kuvvetiyle karşı karşıya kaldı. 1936-40 yılları arasında YSEE yönetimi faşist İstihdam Bakanı Dimitrato’ nun emri altındaydı. Komünistler ve kitlesel konfederasyonların, diğer işçi merkezlerinin ilerici sendika liderleri tutuklanarak hapse atıldılar. Dahası da, faşist Alman işgalcilerine teslim edildiler ve büyük bir kısmı katledildi. Onlar sınıfımızın kahramanları ve şehitleridirler. Bütün bunlara rağmen işçi hareketinin dinamizmi ve Alman işgalı (1940-1944) sırasında ulusal kurtuluş için mücadelesi, kurtuluştan hemen sonra YSEE’yi geliştiren koşulları yarattı. Tüm eğilimlerden oluşan sendika komitesinin örgütlediği 8. Kongrede işçi sınıfı ezici çoğunlukla yönetimi aldı. Yunanistan Komünist Partisi yöneticilerinden yoldaş Mitsos Paparigas YSEE Genel Sekreterliğine seçildi. Bu olay Yunanistan’da monarkofaşist terörün sürdüğü sırada gerçekleşmişti. Söz konusu işçi sınıfı yönetimi 1947’de devletin müdahalesi ile dağıtıldı; YSEE’ nin üyesi bulunduğu Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu bu uygulamaya büyük tepki gösterdi. Ama devletin terörü bununla da kalmadı; YSEE’nin, Konfederasyonların, işçi örgütlerinin kadroları 1947-1949 iç savaşı sırasında tutuklandılar, görevden uzaklaştırıldılar, yüzlerce katledildi.

YSEE’nin işçi merkezleri ve konfederasyonlarına yeni işbirlikçiler getirildi. Sendikal harekette her sınıf bilinçli

(Devamı 14. sayfada)